

**Dostosowane wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z historii dla ucznia klasy VII
orzeczenie PPP: 2428.118.2014**

dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
<p>Uczeń: Pracuje przy pomocy nauczyciela, liczy się zaangażowanie do możliwości intelektualnych, systematyczne uczęszczanie na zajęcia lekcyjne</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska</p> <p>– zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815) – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim – podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego</p>	<p>Uczeń: W mniejszym stopniu pracuje przy pomocy nauczyciela, wkłada wysiłek w wykonywane zadania, odrabia zadania domowe, uczęszcza na zajęcia.</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Święte Przymierze</p> <p>– zna daty: bitwy pod Waterloo (1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (1815)</p> <p>– prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich</p>	<p>Uczeń: – zna datę „stu dni” Napoleona (1815)</p> <p>– identyfikuje postacie: Aleksandra I, Charles’a Talleyranda, Klemensa von Metternicha</p> <p>– omawia przebieg „stu dni” Napoleona</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania Świętego Przymierza</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postacie: Roberta Stewarta Castlereagha, Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III</p> <p>– wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza</p> <p>– przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza</p>	<p>Uczeń: – ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju</p> <p>– ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński</p> <p>– ocenia działalność Świętego Przymierza</p>

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja przemysłowa, maszyna parowa – zna postać Jamesa Watta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: manufaktura, fabryka, urbanizacja, kapitał, kapitaliści, robotnicy, proletariat – identyfikuje postacie: Samuela Morse’a, George’a Stephensona 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: skonstruowania silnika elektrycznego (1831) – identyfikuje postać Michaela Faradaya – wskazuje na mapie państwa, na których terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia – zna datę pierwszego telegraficznego połączenia kablowego między Ameryką i Europą – przedstawia gospodarcze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Thomasa Newcomena, Charlesa Wheatstone’a, Thomasa Davenporta – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – opisuje sposób działania
<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej – omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji 	<p>zagłębia przemysłowe Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. – przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu 	<p>i społeczne skutki industrializacji</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie wynaleźnia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji 	<p>maszyny parowej – ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.</p>

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch robotniczy, strajk 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: liberalizm, konserwatyizm, socjalizm – identyfikuje postacie: Edmunda Burke’a, Karola Marksa – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, komunizm, idee narodowe – identyfikuje postacie: Giuseppe Mazziniego, Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa – charakteryzuje założenia liberalizmu, konserwatyizmu, socjalizmu i komunizmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę wydania <i>Manifestu komunistycznego</i> (1848) – przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego – wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami – wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: czartyzm, falanster – zna daty: ruchu czartystów (1836–1848) – opisuje narodziny ruchu czartystów, ich postulaty oraz skutki działalności – ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne w pierwszej połowie XIX w.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia krótko znaczenie terminu Wiosna Ludów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lipcowa, rewolucja lutowa, parlament frankfurcki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie w jakich okolicznościach wybuchło powstanie w Belgii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekabryści, bankiety – zna daty: wybuchu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przebieg i skutki walki Greków o niepodległość

<p>(1848–1849) –wymienia przyczyny Wiosny Ludów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: rewolucji lipcowej we Francji (1830), wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848) – identyfikuje postacie: Mikołaja I, Ludwika Napoleona Bonapartego, Franciszka Józefa I – wskazuje na mapie państwa, które uzyskały niepodległość w pierwszej połowie XIX w. – przedstawia przyczyny i przejawy walki z ładem wiedeńskim – przedstawia skutki Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<ul style="list-style-type: none"> , zwołania parlamentu frankfurckiego 1848),wybrania Ludwika Napoleona Bonapartego prezydentem Francji (XII 1848), stłumienia powstania węgierskiego (1849), wojny krymskiej – identyfikuje postacie: Klemensa von Metternicha, Aleksandra II – wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815– 1847wybuchły rewolucje i powstania narodowe oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską – omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji – wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej 	<ul style="list-style-type: none"> antytureckiego powstania w Grecji (1821–1822), powstania dekabrystów (XII 1825),uznania niepodległości Belgii (1831), wybuchu Wiosny Ludów w Prusach, Austrii na Węgrzech i we Włoszech (III 1848), powstania robotniczego w Paryżu (VI 1848) – identyfikuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha, Józefa Bema Karola Alberta – przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów – opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich – omawia rolę parlamentu frankfurckiego w procesie jednoczenia Niemiec
---	--	--	--	--

Uczeń: – wyjaśnia ogólne znaczenie terminu uwłaszczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu ziemie zabrane – zna daty: reformy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu protektorat – zna daty: nadania wolności	Uczeń: – zna datę otwarcia Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie	Uczeń – zna datę wprowadzenia obowiązku szkolnego w zaborze pruskim (1825)
--	---	--	---	---

Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa	uwłaszczeniowej w Wielkim Księstwie Poznańskim, zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim – charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego – opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej – charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego – opisuje sytuację gospodarczą w zaborze austriackim	osobistej chłopom w zaborze pruskim, powołania sejmu prowincjonalnego w Wielkim Księstwie Poznańskim – identyfikuje postacie: Antoniego Radziwiłła, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana Ossolińskiego – omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim	(1817) – wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości – porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami – przedstawia warunki rozwoju polskiej kultury i oświaty w zaborze pruskim i Galicji	– ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim
---	--	---	---	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę nadania konstytucji Królestwu Polskiemu (1815) – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kalizanie, konspiracja – identyfikuje postacie: Aleksandra I, wielkiego księcia Konstantego, Mikołaja I, Franciszka Ksawerego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: otwarcia uniwersytetu w Warszawie (1816), założenia Banku Polskiego – identyfikuje postacie: Józefa Zajączka, Juliana Ursyna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, wystąpienia kaliszan – identyfikuje postacie: Stanisława Kostki Potockiego, Tadeusza Czackiego, Tomasza Zana – wskazuje na mapie Kanał Augustowski – wyjaśnia, jaką rolę w życiu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego – ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego – omawia różnice pomiędzy opozycją legalną i nielegalną w Królestwie Polskim – ocenia stosunek władz
--	---	---	--	---

	<p>Druckiego – Lubeckiego, Stanisława Staszica, Waleriana Łukasińskiego</p> <p>– charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego</p> <p>– opisuje rozwój przemysłu w Królestwie Polskim – omawia rozwój kultury i edukacji w Królestwie Polskim – wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele</p>	<p>Niemcewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Wincentego i Bonawentury Niemojowskich</p> <p>– wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim – przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego – Lubeckiego</p> <p>– przedstawia sytuację na wsi w Królestwie Polskim</p>	<p>Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty – charakteryzuje działalność kulturalno – oświatową Polaków na ziemiach zabranych</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności – opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych</p>	<p>carskich do opozycji legalnej i nielegalnej</p>
--	--	---	---	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa – zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830), identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego – wymienia przyczyny powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dyktator, detronizacja – zna daty: detronizacji Mikołaja – identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Adama Jerzego Czartoryskiego – wskazuje na mapie miejsca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przejęcia dyktatury przez Józefa Chłopickiego 1830, – identyfikuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater, Józefa Bema, Iwana Dybicza, Iwana Paskiewicza – wskazuje na mapie tereny poza Królestwem Polskim, na których toczyły się walki podczas powstania w latach 1830–1831 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Józefa Dwernickiego – przedstawia przebieg walk 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Michała Radziwiłła, Macieja Rybińskiego, Antoniego Giełguda – ocenia postawy wodzów powstania listopadowego – ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia
--	---	--	--	--

	<p>najważniejszych bitew powstania listopadowego</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I – omawia przyczyny klęski powstania listopadowego 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przebieg nocy listopadowej – charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchu wojny polsko – rosyjskiej – opisuje przebieg wojny polsko – rosyjskiej 	<p>powstańczych poza Królestwem Polskim</p>	
--	--	---	---	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: emigracja, Wielka Emigracja – identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego – wymienia przyczyny Wielkiej Emigracji – wskazuje na mapie główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zsyłka, emisariusz – identyfikuje postacie: Zygmunta Krasińskiego, – wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji – wymienia 2 formy działalności Polaków na emigracji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: katorgia, amnestia – zna daty: powstania Towarzystwa Demokratycznego Polskiego i Hotel Lambert – przedstawia stosunek władz i społeczeństw Europy do polskich emigrantów – charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego Polskiego – przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych z Hôtel Lambert 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Komitetu Narodowego Polskiego Gromad Ludu Polskiego – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Wiktora Heltmana – wskazuje na mapie trasy, które przemierzali polscy emigranci – przedstawia program Komitetu Narodowego Polskiego – omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji – ocenia działalność Polaków na emigracji
--	---	--	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu rusyfikacja – wymienia represje wobec uczestników powstania listopadowego – wskazuje 2 przykłady polityki rusyfikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rabacja, kontrybucja – identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli – charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego – omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rabacji galicyjskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: noc paskiewiczowska, Statut organiczny, – identyfikuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego – wskazuje na mapie tereny objęte rabacją galicyjską – wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Stowarzyszenia Ludu Polskiego (1835), wprowadzenia rosyjskiego kodeksu karnego w Królestwie Polskim – identyfikuje postacie: Edwarda Flottwella, Karola Libelta, Henryka Kamieńskiego – omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim – charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w. – przedstawia przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego – ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego
---	---	--	--	---

<p>Uczeń: – identyfikuje postacie: Józefa Bema, Adama Mickiewicza – wyjaśnia przyczyny</p>	<p>Uczeń: – zna daty: powstania wielkopolskiego uwłaszczenia chłopów w Galicji</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postacie: Franza</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu serwituty – zna datę powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu (III</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia, jakie znaczenie dla polskiego ruchu niepodległościowego w Galicji miał wzrost</p>
<p>wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaborami</p>	<p>– identyfikuje postać Ludwika Mierosławskiego – opisuje przebieg Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji</p>	<p>von Stadiona, Wojciecha Chrzanowskiego, Józefa Wysockiego, Henryka Dembińskiego – charakteryzuje wkład Polaków w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie</p>	<p>1848) – identyfikuje postacie: Józefa Lompy, Emanuela Smołki, Gustawa Gizewiusza, Krzysztofa Mrongowiusza – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku</p>	<p>świadomości narodowościowej wśród Rusinów – ocenia skutki Wiosny Ludów na ziemiach polskich – ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu</p>

<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu racjonalizm – identyfikuje postać Joachima Lelewela – wyjaśnia, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami – przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mesjanizm, salon artystyczny – charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm – wyjaśnia, czym był polski mesjanizm</p>	<p>Uczeń: – zna datę opublikowania ballady <i>Romantyczność</i> Adama Mickiewicza – identyfikuje postać Andrzeja Towiańskiego, Artura Grottgera – przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości</p>	<p>Uczeń: – ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków</p>
<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Północ, Południe</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: secesja, Konfederacja, Unia, wojna totalna</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie</p>	<p>Uczeń: – zna daty: wprowadzenia zakazu przywozu niewolników do Stanów Zjednoczonych (1808), bitwy</p>	<p>Uczeń: – ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych – ocenia skutki wojny</p>

<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wojny secesyjnej (1861–1865) – identyfikuje postać Abrahama Lincolna – wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – zna datę wydania dekretu o zniesieniu niewolnictwa (1863) – identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta – charakteryzuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa – omawia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wyboru Abrahama Lincolna na prezydenta USA (1860), powstania Skonfederowanych Stanów Ameryki (1861) – omawia przyczyny podziału Stanów Zjednoczonych na Północ i Południe – opisuje przebieg wojny secesyjnej – wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> – pod Gettysburgiem przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. – porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa 	<ul style="list-style-type: none"> – secesyjnej
--	--	--	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej 1871 – identyfikuje postacie: Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka – wymienia ogólnie etapy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: wyprawa „tysiaca czerwonych koszul”, <i>risorgimento</i>) - identyfikuje postacie: 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu komunardzi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania Niemieckiego Związku Celnego (1834), zawarcia sojuszu Piemontu z Francją (1858), wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania w Królestwie Obojga Sycylii (1860), objęcia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rolę Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec – ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia
--	---	---	---	---

<p>jednoczenia Włoch i Niemiec</p> <p>– przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy</p>	<p>Camilla Cavoura, Wilhelma I, Napoleona III</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi</p> <p>– omawia etapy jednoczenia Niemiec</p> <p>– przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko-pruskiej</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck</p>	<p>(1866), bitwy pod Sedanem (1870), Komuny Paryskiej (III – V 1871)</p> <p>– wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec</p> <p>– omawia koncepcje zjednoczenia Włoch – opisuje przebieg procesu jednoczenia Włoch</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch</p> <p>– przedstawia koncepcje zjednoczenia Niemiec</p> <p>– omawia skutki wojen Prus z Danią i Austrią dla procesu jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Komuny Paryskiej</p>	<p>tronu w Prusach przez Wilhelma I (1861), powstania Czerwonego Krzyża (1863), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866), powstania Austro – Węgier (1867), zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo Włoskie (1870)</p> <p>– identyfikuje postacie: Wiktora Emanuela II, Jarosława Dąbrowskiego, Walerego Wróblewskiego</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania Czerwonego Krzyża – wyjaśnia okoliczności powstania Austro – Węgier</p> <p>– przedstawia rolę Polaków w Komunie Paryskiej</p>	<p>swoich państw</p> <p>– dostrzega najważniejsze podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec</p>
--	---	--	---	--

Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: kolonializm	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: faktoria handlowa,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie sipajów, powstanie	Uczeń: – zna daty: wybuchu pierwszej wojny opiumowej	Uczeń: – ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec
--	--	--	--	--

	<p>Kompania Wschodnioindyjska – zna datę otwarcia Japonii na świat (1854)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Cecila Johna Rhodesa – wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii – wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji – przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych 	<p>Mahdiego, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w. – przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji – wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych – wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych 	<p>, wybuchu powstania Mahdiego – porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia stosunek państw azjatyckich do ekspansji europejskiej – charakteryzuje kolonialne imperium Wielkiej Brytanii 	<p>podbitych ludów i państw</p>
--	---	---	--	---------------------------------

<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: system republikański, partia polityczna, monarchia parlamentarna, demokratyzacja – wyjaśnia, na czym polegał proces demokratyzacji</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: socjaldemokracja, chrześcijańska (chadecja), emancypantki, sufrażystki – identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII – przedstawia założenia</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja proletariacka, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, anarchizm, terror indywidualny, szowinizm, syjonizm</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: solidaryzm społeczny, reformiści/rewizjoniści – zna datę ustanowienia 1 maja Świętem Pracy – przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych</p>	<p>Uczeń: – porównuje systemy ustrojowe w XIX – wiecznej Europie – ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego – ocenia metodystosowane przez anarchistów</p>
<p>– wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w.</p>	<p>programowe socjalistów – charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji</p>	<p>ogłoszenia encykliki <i>Rerum novarum</i> (1891) – przedstawia cele i metody działania anarchistów – omawia różnice między zwolennikami socjaldemokracji a komunistami – wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet</p>	<p>postaw wobec narodu i mniejszości narodowych – przedstawia okoliczności kształtowania się syjonizmu i jego założenia</p>	<p>– ocenia poglądy emancypantek i sufrażystek oraz metody i skutki ich działalności</p>

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu teoria ewolucji – identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej – Curie – wymienia odkrycia naukowe, które wpłynęły na rozwój nauk przyrodniczych i medycznych – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu pasteryzacja – zna daty: ogłoszenia teorii ewolucji przez Karola Darwina (), przyznania Nagród Nobla dla Marii Skłodowskiej – Curie (pierwszego lotu samolotem (1903), wynalezienia telefonu (1876) – identyfikuje postacie: Ludwika Pasteura, Orville’a i Wilbura Wright, Thomasa Alwę Edisona, Alexandra Grahama 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu promieniotwórczość – zna daty: odkrycia promieni X (1895), opatentowania fonografu (1878), wynalezienia gramofonu (1887) – identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Pierre’a Curie, Wilhelma 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wynalezienia szczepionki przeciwko wścieklicznie (1885), odkrycia bakterii gruźlicy i cholery (1903) – identyfikuje postacie: Roberta Kocha, Karla Benza, Johna Dunlopa, Gottlieba Daimlera, Rudolfa Diesela, Ferdynanda Zeppelina, Josepha Swana – wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu – ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji
	<p>Bella</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia założenia teorii ewolucji – omawia kierunki rozwoju medycyny i higieny – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu 	<p>Roentgena, Guglielma Marconiego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała budowa wielkich kanałów morskich – wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w.</p>	<p>XIX w.</p>	

<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kultura masowa, pozytywizm, impresjonizm – przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: realizm, naturalizm, secesja – identyfikuje postacie: Auguste’a Comte’a, Charlesa Dickensa, Juliusza Verne’a, Lwa Tołstoja, Auguste’a Renoira, Auguste’a i Louisa Lumière – charakteryzuje nowe kierunki w sztuce i architekturze – wyjaśnia, czym charakteryzowało się malarstwo impresjonistów – wymienia idee, które miały rozwijać wśród młodych</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu historyzm – zna daty: początków kina (1895), pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich (1896) – identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Fiodora Dostojewskiego, Josepha Conrada, Edgara Degasa, Pierre’a de Coubertina – wyjaśnia, jakie cele społeczne przyświecały literaturze i sztuce przełomu wieków – przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w</p>	<p>Uczeń: – zna datę pierwszej wystawy impresjonistów (1874) – wyjaśnia znaczenie terminu symbolizm, ekspresjonizm, futurizm – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w.</p>	<p>Uczeń: – ocenia znaczenie kina dla rozwoju kultury masowej – ocenia zjawisko upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.</p>
	pokoleń igrzyska olimpijskie	drugiej połowie XIX w.		

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: praca organiczna – zna datę manifestacji patriotycznych w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postacie: Karola Marcinkowskiego, Hipolita Cegielskiego – wymienia założenia pracy organicznej – określa przyczyny powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „czerwoni”, „biali”, autonomia, modernizacja – – identyfikuje postacie: Dezyderego Chłapowskiego, Aleksandra II, Jarosława Dąbrowskiego, Aleksandra Wielopolskiego – wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej – wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska – przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Andrzeja Zamoyskiego – przedstawia proces polonizacji urzędów w Galicji – charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim – wyjaśnia, jaki cel stawiali sobie organizatorzy manifestacji patriotycznych – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „rewolucja moralna”) – identyfikuje postacie: Leopolda Kronenberga, Agenora Gołuchowskiego – wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania – porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki zaborców – ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: branka, wojna partyzancka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kosynierzy, Tymczasowy Rząd Narodowy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Centralny Narodowy – zna datę aresztowania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: żuawi śmierci, państwo podziemne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek Aleksandra Wielopolskiego do konspiracji

<p>– zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), ukaz o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim 1864</p> <p>– identyfikuje postać Romualda Traugutta – wymienia przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego – omawia ogólnie rolę Romualda Traugutta w powstaniu styczniowym</p> <p>– wskazuje 2 przyczyny upadku powstania styczniowego</p>	<p>– zna daty: ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (1863), stracenia Romualda Traugutta (1864)</p> <p>– przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego – charakteryzuje przebieg walk powstańczych</p> <p>– omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim</p>	<p>Romualda Traugutta (1864) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza Teodora Berga</p> <p>– wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych</p> <p>– omawia cele programowe Tymczasowego Rządu Narodowego</p> <p>– charakteryzuje politykę władz powstańczych</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska</p>	<p>– zna daty: mianowania Aleksandra Wielopolskiego naczelnikiem Rządu Cywilnego objęcia dyktatury przez Mariana Langiewicza (1863)</p> <p>– identyfikuje postacie Zygmunta Sierakowskiego, Józefa Hauke – Bosaka, Stanisława Brzóska – przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego</p>	<p>niepodległościowej – ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego</p>
---	---	---	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rusyfikacja, pozytywiści – wymienia bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego – przedstawia postawy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia ogólne znaczenie terminów: Kraj Przywiślański, „noc apuchtinowska” – identyfikuje postać Aleksandra Apuchtina – przedstawia politykę władz carskich wobec Królestwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: tajne komplety, trójlojalizm – identyfikuje postać Michaiła Murawjowa – omawia walkę władz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Oświaty Narodowej, generał – gubernator – zna datę powstania zabajkalskiego (1866) – omawia rolę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych – ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji
<p>Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji</p>	<p>Polskiego – charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim</p>	<p>carskich z polskim Kościołem – charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych</p>	<p>i postawy Polaków na zesłaniu</p>	

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu germanizacja – zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901) – identyfikuje postacie: Ottona von Bismarcka, Michała Drzymały – charakteryzuje krótko politykę germanizacji – przedstawia postawy Polaków wobec germanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: autonomia kulturkampf, strajk szkolny, rugie pruskie, – zna daty: rozpoczęcia rugów pruskich strajku szkolnego w Wielkopolsce (1906) – identyfikuje postać Marii Konopnickiej – wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu – opisuje przejawy polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie – wymienia instytucje autonomiczne w Galicji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja Kolonizacyjna, Hakata – zna daty: wprowadzenia języka niemieckiego jako jedyngo języka państwowego w Wielkopolsce (1876), powstania Komisji Kolonizacyjnej (1886), – identyfikuje postacie: Mieczysława Ledóchowskiego, Józefa Szujskiego – przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu – omawia działalność instytucji prowadzących politykę germanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu stańczycy – zna daty: ogłoszenia tzw. noweli osadniczej(1904), wprowadzenia tzw. ustawy kagańcowej (1908) – identyfikuje postacie: Agenora Gołuchowskiego, Kazimierza Badeniego, Piotra Wawrzyniaka – przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie – wyjaśnia, jaką rolę w życiu Galicji odgrywali stańczycy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec polityki germanizacyjnej władz pruskich – ocenia znaczenie autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego – ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu emigracja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: burżuazja, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: haskała serwituty, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów

<p>zarobkowa – zna datę uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864) – identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego – wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w. – wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p>	<p>inteligencja, ziemiaństwo – identyfikuje postać Ignacego Łukasiewicza – wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w. – opisuje okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych – omawia rozwój przedsiębiorczości Polaków w zaborze pruskim i wymienia jej przykłady – charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji – omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w.</p>	<p>spółdzielnie oszczędnościowo –pożyczkowe – zna datę zakończenia budowy kolei warszawsko – wiedeńskiej (1848) – identyfikuje postać Franciszka Stefczyka – przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim – przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim – omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego – omawia rozwój spółdzielczości w Galicji – charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich – wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki</p>	<p>famuły – zna datę pierwszego lotu samolotem na ziemiach polskich (1910) – porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów</p>	<p>związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami</p>
---	---	---	--	--

Uczeń: – zna daty: powstania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia, jaki wpływ
<p>Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Narodowo – Demokratycznego, Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa</p> <p>– wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego</p> <p>– wymienia założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Narodowo–Demokratycznego,</p>	<p>solidaryzm narodowy</p> <p>– zna daty: powstania Wielkiego Proletariatu (1882), Polskiej Partii Socjaldemokratycznej Galicji i Śląska (1897) – identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego – przedstawia cele ruchu robotniczego</p> <p>–charakteryzuje program nurtu niepodległościowego w polskim ruchu socjalistycznym</p> <p>– omawia założenia programowe ruchu narodowego</p> <p>– charakteryzuje program ruchu ludowego</p>	<p>terminów: endencja, internacjonalizm</p> <p>– identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Franciszka Stefczyka</p> <p>– omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich</p> <p>– charakteryzuje program nurtu rewolucyjnego w polskim ruchu socjalistycznym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji</p>	<p>terminów: program brukselski, program paryski – zna daty powstania Socjaldemokracji Królestwa Polskiego (1893), Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy (1900), Ligi Narodowej (1893), Stronnictwa Ludowego (1895)</p> <p>– identyfikuje postacie Stanisława Stojalowskiego, Marii i Bolesława Wystouchów</p> <p>– porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL</p>	<p>miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami – ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w.</p>

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk powszechny, Organizacja Bojowa PPS, organizacja paramilitarna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Duma Państwowa, Macierz Szkolna, strajk szkolny – zna daty: powstania łódzkiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: podziału na PPS – Frakcję Rewolucyjną i PPS – Lewicę (1906), utworzenia Polskiego Towarzystwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907 – ocenia postawę Polaków
---	---	---	---	--

<p>niedziela</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę rewolucji 1905–1907 – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego – omawia skutki rewolucji 1905–1907 na ziemiach polskich 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty krwawej niedzieli (22 I 1905), powstania Związku Walki Czynnej (1908) – identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Sikorskiego – wymienia przyczyny rewolucji 1905–1907 w Rosji i Królestwie Polskim – przedstawia przebieg rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim – przedstawia działania Organizacji Bojowej PPS – wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami 	<p>(), powstania Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych (1912) – wskazuje na mapie ośrodki wystąpień robotniczych w czasie rewolucji 1905–1907 – omawia przebieg powstania łódzkiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje działalność polskich partii politycznych w czasie rewolucji 1905–1907 – przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w. 	<p>Gimnastycznego „Sokół” (1867)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Mireckiego – porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r. 	<p>w przededniu nadciągającego konfliktu międzynarodowego</p>
--	--	--	--	---

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska – identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, pozytywizm warszawski – identyfikuje postacie: Juliusza i Wojciecha Kossaków, Artura Grottgera, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postyczeniowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: cyganeria, ogródki jordanowskie, neoromantyzm – identyfikuje postacie: Wojciecha Gersona, Artura Górskiego, Kazimierza Prószyńskiego, Henryka Jordana, Andrzeja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w. – ocenia skuteczność tworzenia literatury i malarstwa ku pokrzepieniu serc
<p>Reymonta, Marię Konopnicką, Jana Matejkę – wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc – podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc</p>	<p>Stefana Żeromskiego – wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury – przedstawia hasła pozytywistów warszawskich – omawia realizację haseł pracy u podstaw</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje kulturę Młodej Polski – wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie: Aleksandra Świętochowskiego, Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprowicza – wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury – wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami 	<p>Małkowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego 	

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: trójprzymierze/państwa centralne, trójporozumienie/ententa, aneksja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfizm, kocioł bałkański – zna daty: wojny rosyjsko – japońskiej (1904–1905) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: podpisania układu rosyjsko – francuskiego (1892), podpisania porozumienia francusko – brytyjskiego (1904), podpisania porozumienia rosyjsko – brytyjskiego (1907), bitwy pod Cuszimą (1905) – wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny rosyjsko – tureckiej (1877–1878), kongresu berlińskiego (1878), aneksji Bośni i Hercegowiny przez Austro – Węgry (1908) – przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – opisuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie – ocenia wpływ konfliktów bałkańskich na zaostrzenie sytuacji międzynarodowej w Europie
--	--	--	--	---

<p>państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia, – wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia – wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń</p>	<p>największe tereny – omawia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami – przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach.</p>	<p>początku XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia – omawia przebieg wojny rosyjsko – japońskiej i jej skutki – przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich 	<p>XIX w.</p>	
--	--	---	---------------	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Wojna, front – zna daty: I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918) – wymienia 2 cechy charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna, nieograniczona wojna podwodna, -wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu U – Boot – zna daty: wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro – Węgry (28 VII 1914), bitwy nad Marną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przyłączenia się Japonii do ententy (1914), przyłączenia się Turcji do państw centralnych (1914), bitwy o Gallipoli (przyłączenia się Bułgarii do państw centralnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej – omawia przebieg wojny na morzach i oceanach – ocenia skutki zastosowania przez Niemcy gazów bojowych
---	--	---	--	---

	<p>ententy i państw centralnych – przedstawia okoliczności wybuchu Wielkiej Wojny – wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni</p> <p>– wskazuje przyczyny klęski państw centralnych</p>	<p>Ferdynanda Habsburga, Karola I Habsburga, Wilhelma II, Paula von Hindenburga – przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy</p> <p>– przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych</p>	<p>– przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech</p>	
--	---	---	---	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie – zna datę sformowania Legionów Polskich (1914) – identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności – wyjaśnia, jak zaborcy w czasie I wojny światowej traktowali ziemie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys przysięgowy, Legion Puławski, Błękitna Armia, Polska Organizacja Wojskowa – identyfikuje postać Józefa Hallera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu wojna manewrowa – wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r. – opisuje przebieg działań wojennych na froncie wschodnim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty powstania Komitetu Narodowego Polski w Warszawie (1914), powstania Komitetu Narodowego Polski w Lozannie (1917) – porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia sposób traktowania ziem polskich przez zaborców w czasie I wojny światowej – ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków
---	---	---	---	---

Królestwa Polskiego	- wskazuje na mapie rejony walk Legionów Polskich – omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy – wyjaśnia, jakie znaczenie dla sprawy niepodległości Polski miała działalność Polskiej Organizacji Wojskowej	– przedstawia genezę i organizację Legionów Polskich – przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji		
---------------------	---	--	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lutowa, rewolucja październikowa – zna daty wybuchu rewolucji lutowej 1917, wybuchu rewolucji październikowej 1917 – identyfikuje postać Włodzimierza Lenina – wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dwuwładza, bolszewicy, tezy kwietniowe, Rada Komisarzy Ludowych, Armia Czerwona, łagry,– 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czeka – zna daty obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy 1917, ogłoszenia konstytucji (1918), zamordowania rodziny carskiej (1918) – identyfikuje postacie Grigorija Rasputina, Aleksandra Kiereńskiego – omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mienszewicy, eserowcy, kadeci – wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe – omawia losy rodziny carskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy
--	---	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje na mapie miejsce wybuchu rewolucji lutowej oraz ośrodki, które zapoczątkowały rewolucje październikową– omawia przebieg rewolucji lutowej– przedstawia okoliczności wybuchu rewolucji październikowej i omawia jej przebieg– charakteryzuje sytuację w Rosji po rewolucji październikowej	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji – wyjaśnia, dlaczego bolszewicy zdobyli popularność wśród Rosjan – określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji		
--	---	---	--	--

<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy) – zna daty wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), podpisania traktatu wersalskiego (1919)</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Rada Regencyjna – zna daty powstania Rady Regencyjnej (1917), programu pokojowego prezydenta Wilsona (1918) – identyfikuje postacie Thomasa</p>	<p>Uczeń: – zna daty odezwy cara Mikołaja II (1916), odezwy Rządu Tymczasowego i bolszewików (1917) – identyfikuje postacie Aleksandra Kakowskiego, Zdzisława Lubomirskiego,</p>	<p>Uczeń: – zna datę ogłoszenia odezwy Mikołaja Romanowa do Polaków (VIII 1914) – identyfikuje postacie Mikołaja Mikołajewicza, Karla Kuka, Hansa von Beselera,</p>	<p>Uczeń: – ocenia, jakie znaczenie miał Akt 5 listopada dla narodu polskiego – ocenia, jakie znaczenie miał program pokojowy prezydenta Wilsona dla narodu polskiego</p>
<p>– identyfikuje postacie Ignacego Jana Paderewskiego, Romana Dmowskiego – wymienia postanowienia Aktu 5 listopada – wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej</p>	<p>Woodrowa Wilsona, Władysława Grabskiego – przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej – omawia sprawę polską w polityce państw ententy</p>	<p>Józefa Ostrowskiego, Georges'a Clemenceau, Davida Lloyd George'a – omawia udział delegacji polskiej na konferencji wersalskiej</p>	<p>– przedstawia zależności między sytuacją militarną państw centralnych i ententy podczas I wojny światowej a ich stosunkiem do sprawy polskiej</p>	

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Czwórka, Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy – zna daty podpisania traktatu wersalskiego (1919), powstania Ligi Narodów (1920), – wskazuje na mapie państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim – wymienia postanowienia traktatu wersalskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ład wersalski, demilitaryzacja, mały traktat wersalski, czarny czwartek, New Deal – identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta – wskazuje na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu Austro – Węgier, państwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wolne miasto, europeizacja – identyfikuje postać Kemala Mustafy – wskazuje na mapie postanowienia traktatu wersalskiego – przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski – omawia postanowienia pokojów podpisanych z 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934) – omawia postanowienia pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec – wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego – ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie
---	---	--	--	--

	<p>bałtyckie</p> <ul style="list-style-type: none">– przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej –charakteryzuje układ sił w Europie po zakończeniu wojny– wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów– charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim	<p>dawnymi sojusznikami Niemiec</p> <ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje działalność Ligi Narodów– wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego– skutki wielkiego kryzysu gospodarczego		
--	--	---	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: marsz na Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, führer, obóz koncentracyjny – zna daty powstania marszu na Rzym (1922), przejęcia przez A. Hitlera funkcji kanclerza (1933) – identyfikuje postacie Benito Mussoliniego, Adolfa Hitlera – charakteryzuje krótko ideologię 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „czarne koszule”, pakty laterańskie, noc długich noży, ustawy norymberskie, noc kryształowa, autorytaryzm – identyfikuje postać Josefa Goebbelsa – wskazuje na mapie Europy państwodemokratyczne, totalitarne i autorytarne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: korporacja, pucz – funkcjonowania republiki weimarskiej (1919– 1933), puczu monachijskiego (1923), przejęcia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera 1934 – omawia 2 przyczyny popularności faszystów we 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty powstania Związków Włoskich Kombatantów (1919), powstania Narodowej Partii Faszystowskiej (1921) – identyfikuje postać Alfreda Rosenberga – przedstawia sytuację Włoch po zakończeniu I wojny światowej – przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r. – ocenia wpływ polityki prowadzonej przez B. Mussoliniego i A. Hitlera na życie obywateli
--	--	---	--	---

<p>faszystowską – charakteryzuje w prosty sposób ideologię nazistowską</p>	<ul style="list-style-type: none">– opisuje okoliczności przejęcia władzy przez Benito Mussoliniego– przedstawia proces przejmowania władzy przez Adolfa Hitlera– charakteryzuje politykę nazistów wobec ludności żydowskiej	<p>Włoszech</p> <ul style="list-style-type: none">– omawia przyczyny popularności nazistów w Niemczech– wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli– wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy autorytarne		
--	--	--	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kult jednostki – zna daty utworzenia ZSRR 1922 -paktu Ribbentrop – Mołotow 1939) – identyfikuje postać Józefa Stalina – wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki – wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Nowa Ekonomiczna Polityka, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa, łagier, NKWD – identyfikuje postać Lwa Trockiego – opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów – omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wielka czystka, komunizm wojenny, sowchoz, kołchoz, Gułag – identyfikuje postacie Joachima Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa – wskazuje na mapie największe skupiska łagrów, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia rozwój terytorialny Rosji Radzieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym – wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę J. Stalina wobec swoich przeciwników – ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRR przez J. Stalina – ocenia zbrodniczą politykę komunistów do 1939 r.
--	--	--	---	--

	<p>– wymienia zbrodnie komunistyczne do 1939 r. – omawia relacje między ZSRR a Niemcami do 1939 r.</p>	<p>obszar głodu w latach 1932–1933</p> <ul style="list-style-type: none">– omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Stalina– charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji Radzieckiej po zakończeniu I wojny światowej		
--	--	---	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: mass media, propaganda – wymienia rodzaje mass mediów – przedstawia społeczne skutki I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu indoktrynacja – zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918) – wymienia rodzaje mass mediów – przedstawia rozwój środków komunikacji w okresie międzywojennym – wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce – wyjaśnia, dlaczego sztuka filmowa cieszyła się coraz większą popularnością 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, funkcjonalizm – zna datę pierwszej audycji radiowej (1906) – przedstawia społeczne skutki I wojny światowej – wymienia rodzaje mass mediów – wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce – charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dadaizm, surrealizm, futurizm – zna datę pierwszego wręczenia Oscarów (1929) – wyjaśnia, jaki wpływ miały mass media na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ mass mediów na kształtowanie opinii publicznej – ocenia wpływ mass mediów na rozwój propagandy w państwach totalitarnych – ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej
---	---	--	---	---

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Anschluss – zna daty Anschlussu Austrii (1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (1939) – identyfikuje postacie Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch – wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: oś Berlin – Rzym –Tokio, appeasement – identyfikuje postać Francisco Franco – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii – przedstawia przyczyny Anschlussu Austrii – wymienia postanowienia konferencji w Monachium – przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu marionetkowe cesarstwo – – przedstawia proces militaryzacji Niemiec – wymienia strony walczące ze sobą w hiszpańskiej wojnie domowej – omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty zbombardowania Guerniki (1937), proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939) – identyfikuje postać Józefa Tiso – wyjaśnia wpływ polityki appeasementu na politykę zagraniczną Niemiec – charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium – ocenia skutki polityki appeasement dla Europy
---	---	---	---	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (1918), przekazania władzy wojskowej J. Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918) – identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, – wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich – omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Piłsudskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego – określa zasięg wpływów pierwszych ośrodków władzy – opisuje działania pierwszych rządów polskich o odzyskaniu niepodległości – omawia dążenia władz polskich do uznania międzynarodowego uzyskania przez Polskę 	<p>Uczeń:</p> <p>Zna datę wydania dekretu opowołaniu Tymczasowego Naczelnika Państwa (22 XI 1918)</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuację międzynarodową jesienią 1918 r. – wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (19 X 1918), Tymczasowego Komitetu Rządzącego we Lwowie (24 XI 1918) – przedstawia założenia programowe pierwszych ośrodków władzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości – ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości
--	--	--	--	---

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna – zna daty Bitwy Warszawskiej (1920), pokoju w Rydze (1921) – identyfikuje postacie Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego – wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim – omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej – wymienia postanowienia pokoju ryskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Obrony Państwa, „bunt” Żeligowskiego – identyfikuje postacie Wincentego Witosa, Michała Tuchaczewskiego, Lucjana Żeligowskiego – wskazuje na mapie miejsca bitew stoczonych z Rosjanami w 1920 r. – przedstawia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików – omawia przebieg Bitwy Warszawskiej i jej skutki – przedstawia, w jaki sposób 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu linia Curzona – identyfikuje postacie Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego, Władysława Sikorskiego, Siemiona Budionnego – wskazuje na mapie tereny zajęte przez Armię Czerwoną do sierpnia 1920 r. – porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną – omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty utworzenia Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej (X/XI 1918), powstania Tymczasowego Komitetu Rewolucyjnego Polski (VII 1920), przekazania Wilna przez bolszewików Litwinom (VII 1920) – identyfikuje postacie Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko – ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej – ocenia postanowienia pokoju ryskiego
--	--	---	---	---

	Polska przyłączyła ziemię wileńską	wyprawy kijowskiej i jej skutki – opisuje przebieg ofensywy bolszewickiej w 1920 r. – przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r.		
--	------------------------------------	--	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt – zna datę wybuchu powstania wielkopolskiego (1918)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">– identyfikuje postacie gnącego Jana Paderewskiego, Wojciecha Korfantego – wskazuje na mapie obszar powstania wielkopolskiego, obszar Wolnego Miasta Gdańska	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia znaczenie terminu konwencja górnośląska– przedstawia okoliczności zaślubin Polski z morzem	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">– przedstawia proces kształtowania się zachodniej i północnej granicy państwa polskiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">– ocenia postawę Polaków wobec sytuacji politycznej w Wielkopolsce w końcu 1918 r.– ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i Powiślu– ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska
--	--	--	---	--

	plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiśla oraz na Górnym Śląsku – przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich	– opisuje konflikt polsko – czechosłowacki i jego skutki		
--	--	---	--	--

<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Naczelnik Państwa – zna daty uchwalenia konstytucji marcowej 1921, wyboru G. Narutowicza na prezydenta (1922) – identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza – omawia 2 postanowienia konstytucji marcowej</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kontrasygnata, hiperinflacja, wojna celna – zna daty pierwszych wyborów do sejmu ustawodawczego (1919), uchwalenia małej konstytucji (1919), identyfikuje postacie Wincentego Witosa, Wojciecha Korfantego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego, Władysława Grabskiego – charakteryzuje zadania, jakie stanęły przed władzami odradzającej się Polski</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu partyjniactwo – zna datę wprowadzenia podziału na województwa (1919) – przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich – omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza – przedstawia przejawy kryzysu rządów parlamentarnych</p>	<p>Uczeń: – identyfikuje postacie Romana Rybarskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouin de Courtenaya – charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej</p>	<p>Uczeń: – ocenia pozycję ustrojową Naczelnika Państwa – ocenia rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926</p>
---	---	---	---	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja – zna daty początku zamachu majowego 1926, uchwalenia konstytucji kwietniowej – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – omawia skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego – charakteryzuje krótko rządy sanacyjne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekret, nowela sierpniowa, obóz sanacyjny, autorytaryzm, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, wybory brzeskie, proces brzeski, Obóz Zjednoczenia Narodowego – identyfikuje postacie Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego, Macieja Rataja, Ignacego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „cuda nad urną”, grupa zamkowa – identyfikuje postacie Kazimierza Bartla, Walerego Sławka, Adama Koca, Edwarda Rydza – Śmigłego, Władysława Sikorskiego – przedstawia politykę władz sanacyjnych wobec opozycji politycznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej – charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej i jej obywateli – ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną
--	--	--	---	--

	Mościckiego – omawia przyczyny zamachu majowego – charakteryzuje przebieg zamachu majowego – przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej	– omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego		
--	---	---	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy – wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B – wymienia różnice między Polską A i Polską B – wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą odgrywał Centralny Okręg Przemysłowy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu reforma walutowa – zna pojęcie reformy walutowej W. Grabskiego, rozpoczęcia budowy Gdyni, rozpoczęcia budowy COP –u – identyfikuje postacie Władysława Grabskiego, Eugeniusza Kwiatkowskiego – wskazuje na mapie obszar COP –u, Gdynię – omawia reformy rządu Władysława Grabskiego – przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty ustawy o reformie rolnej początku wielkiego kryzysu – wskazuje na mapie przebieg magistrali węglowej – przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości – charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy w Polsce – omawia założenia i realizację reformy rolnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sposoby przewycięzania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej – charakteryzuje działania podjęte w celu modernizacji gospodarki Polski w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia wpływ reform Władysława Grabskiego na sytuację gospodarczą II Rzeczypospolitej – ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej – ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego
	<p>gospodarki</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia założenia 4-letniego planu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego realizację 			

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu analfabetyzm – omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, w jaki sposób władze odrodzonego państwa polskiego walczyły z analfabetyzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja narodowa, asymilacja państwowa – przedstawia strukturę społeczną II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa – omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: getto ławkowe, <i>numerus clausus</i> – opisuje sytuację społeczną Polski po odzyskaniu niepodległości – charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej wobec Ukraińców – omawia stosunki polsko – żydowskie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje przykłady realizacji polityki asymilacyjnej w latach trzydziestych XX wieku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia położenie mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej – ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Enigma – identyfikuje postać Władysława Reymonta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ekspresjonizm, modernizm, funkcjonalizm 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: lwowska szkoła matematyczna, awangarda, styl narodowy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: katastrofizm, skamandryci, Awangarda Krakowska, formizm, <i>art</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym

<p>– przedstawia najważniejsze osiągnięcia kultury polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym</p>	<p>– zna daty otrzymania Literackiej Nagrody Nobla przez W. Reymonta – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym</p> <p>– wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych</p> <p>– przedstawia osiągnięcia polskiej literatury w okresie dwudziestolecia międzywojennego</p>	<p>– identyfikuje postacie Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury</p> <p>– wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, przedstawicieli kina, twórców sztuki w Polsce międzywojennej – przedstawia rozwój kinematografii polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym</p> <p>– charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze II Rzeczypospolitej</p>	<p><i>déco</i></p> <p>– zna daty powstania PKP (1926), powstania PLL LOT (1929),</p> <p>– identyfikuje postacie Tadeusza Kotarbińskiego, Floriana Znanieckiego – wymienia architektów tworzących w okresie II Rzeczypospolitej i ich osiągnięcia</p> <p>– przedstawia nurty w polskiej literaturze oraz grupy poetyckie, jakie rozwinęły się w okresie dwudziestolecia międzywojennego</p>	
--	---	---	--	--

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wymienia sojusze, jakie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „korytarz”, polityka równowagi i „równych odległości” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzymorze, wojna przewencyjna) – przedstawia koncepcję 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały układy w Rapallo i Locarno – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały polsko – 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej
--	--	---	--	--

<p>zawarła Polska w dwudziestoleciu międzywojennym</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, które z nich miały stanowić gwarancję bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej 	<p>deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Józefa Becka – omawia stosunek do państw sąsiednich do II Rzeczypospolitej – charakteryzuje stosunki polsko – radzieckie i polsko – niemieckie w dwudziestoleciu międzywojennym – wyjaśnia, na czym polegała „polityka równowagi” i „równych odległości” 	<p>Józefa Piłsudskiego dotyczącą prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia ideę Międzymorza i wyjaśnia przyczyny jej niepowodzenia – wskazuje zagrożenia, jakie stwarzały dla Polski układy z Rapallo i Locarno – charakteryzuje politykę zagraniczną prowadzoną przez Józefa Becka 	<p>radziecki traktat o nieagresji i polsko – niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy</p>	
---	---	---	--	--

<p>Uczeń: – zna daty paktu Ribbentrop – Mołotow VIII (1939), polsko – brytyjskiego sojuszu polityczno – wojskowego (1939) – wskazuje na mapie obszary, które na mocy paktu Ribbentrop – Mołotow miały przyspaść III Rzeszy i</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: eksterytorialność – zna daty zajęcia Zaolzia przez Polskę (1938), przedstawienia po raz pierwszy propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (1938), polsko – brytyjskich gwarancji pomocy w razie ataku Niemiec</p>	<p>Uczeń: – zna daty przedstawienia po raz ostatni propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (1939), przemówienia sejmowego J. Becka (1939) – przedstawia przyczyny konfliktu polsko – czechosłowackiego o Zaolzie – wyjaśnia, w jakich</p>	<p>Uczeń: – charakteryzuje relacje polsko – brytyjskie i polsko – francuskie w przededniu II wojny światowej – wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę A. Hitlera</p>	<p>Uczeń: – ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia – ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań niemieckich</p>
--	---	---	---	--

<p>ZSRR. – przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r. – wymienia postanowienia paktu Ribbentrop – Mołotow</p>	<p>1939), wypowiedzenia przez Niemcy deklarację o niestosowaniu przemocy z Polską (1939) – identyfikuje postacie Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa – wskazuje na mapie Zaolzie, tzw. „korytarz” – omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich – wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop – Mołotow</p>	<p>okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej – wyjaśnij, jakie cele przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r. – przedstawia okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop – Mołotow</p>		
--	--	---	--	--